

Svar på fråga 2024/25:271 av Olle Thorell (S)
Transparens i biståndet

Olle Thorell har frågat mig vilka initiativ jag ämnar ta för att förbättra transparensen i det svenska biståndet och säkerställa att Sverige uppfyller sina åtaganden i enlighet med internationella standarder som IATI.

Transparensen i det svenska biståndet måste förbättras. I regeringens reformagenda *Bistånd för en ny era – frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* (UD2023/17726) framgår det tydligt att transparensen i biståndspolitiken ska öka i syfte att säkerställa att medborgarna har kännedom om hur deras resurser nyttjas samt främja extern utvärdering. Transparens är att visa vad som spenderas var, varför, av vem och med vilka resultat. Grundläggande principer för transparens gäller alla aktörer som tar del av statliga medel för att bedriva verksamhet inom utvecklingssamarbete.

Regeringen har därför i Sidas regleringsbrev för budgetåret 2024 uppdragit åt myndigheten att utveckla transparensgarantin och

modernisera den digitala informationsplattformen OpenAid. Användarvänligheten och sökbarheten i OpenAid ska öka, datavisualiseringens många möjligheter ska tillvaratas och de resultat som biståndsinsatser har lett till ska publiceras. Även Folke Bernadotteakademin har fått i uppdrag att åiterrapportera sitt arbete för att öka transparensen inom biståndet. Regeringen ser vidare över förordningen (2010:1080) med instruktion för Sida i syfte att bl.a. tydliggöra myndighetens uppgifter i frågor som rör resultat, inklusive mer långsiktighet, effektivitet och transparens.

Den 10 oktober 2024 beslutade regeringen att ge Sida ytterligare ett uppdrag om att öka transparensen i det svenska biståndet (UD 2024/13584). Uppdraget anger bl.a. att en ny, utvecklad version av OpenAid ska lanseras senast den 1 december 2025.

Vidare anger uppdraget att Sida ska säkerställa att relevanta data och dokument rapporteras till *International Aid Transparency Initiative* (IATI-datastore) enligt internationell IATI-standard. Detta inkluderar att publicera utvärderingar av insatser. Därutöver ska Sida i sin verksamhet systematiskt och ansvarsfullt verka för att biståndsmottagare i alla led publicerar information enligt internationell IATI-standard.

Den 19 september 2024 antog regeringen en ny strategi och genomförandemodell för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029. Den nya modellen kommer

innebära att fler organisationer har direktavtal med Sida. Det blir därmed färre transaktions- och avtalsled, vilket borgar för ett tydligare och bättre dokumenterat beslutsfattande om hur resurser fördelas och varför. På så sätt ökas också transparensen och spårbarheten.

Olle Thorell hänvisar till att Sverige år 2022 rankades på plats 21 av 50 i *Aid Transparency Index* (ATI). Regeringen har mycket högre ambitioner än så, och avser genom ovan nämnda insatser öka transparensen i det svenska biståndet.

Stockholm den 30 oktober 2024

Benjamin Dousa